

Найбільший активізуючий ефект в організації навчально-пізнавальної діяльності мають ситуації, в яких учні самі повинні: відстоювати власну думку; брати участь у дискусіях та обговореннях; ставити питання своїм товаришам і вчителям; рецензувати відповіді товаришів; оцінювати відповіді і письмові роботи товаришів; самостійно вибирати посильне завдання; знаходити кілька варіантів можливого вирішення пізнавальної задачі (проблеми); створювати ситуації самоперевірки, аналізу особистих пізнавальних і практичних дій; вирішувати пізнавальні завдання шляхом комплексного застосування відомих їм способів розв'язання.

Змінюються також і підходи до оцінювання навчальних досягнень школярів. Оцінки мають слугувати аналізу індивідуального прогресу, плануванню індивідуального темпу навчання та індивідуальній освітній траєкторії кожного учня.

Отже, педагогічні та методичні орієнтири нової української школи вимагають високопрофесійної підготовки вчителя до організації навчально-пізнавальної діяльності школярів, а саме: створення середовища, яке даватиме змогу учневі до самовизначення у прийнятті рішень; формування суб'єкт- суб'єктних відносин з усіма учасниками навчально-виховного процесу на основі взаємоповаги та взаємної відповідальності, співробітництва та співтворчості, що стимулює учня до саморозвитку та самореалізації.

Список використаної літератури

1. Концепція нової української школи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
2. Кремень В.Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору / В.Г. Кремень. – К.: Педагогічна думка. – 2008. – 424 с.
3. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность / А.Н.Леонтьев. – М.: Политиздат, 1977. – 303 с.
4. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с.
5. Савченко О.Я. Діагностика і дидактичні умови формування у молодших школярів мотивації уміння вчитися // Український педагогічний журнал. – 2015. – № 1. – С.85-98.

Анна Пасека

ТЕОРЕТИЧНІ ЗНАННЯ – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ

Сучасне суспільство, яке функціонує в межах української держави вимагає і має необхідність у всебічно розвиненій, конкурентноспроможній на світовому рівні особистості. Тож, держава має на меті здійснити підготовку у вищих навчальних закладах високопрофесійних фахівців, які ґрунтовно володіють теоретичними знаннями, професійними вміннями і навичками, готові до діяльності у складних умовах конкуренції, здатні до самонавчання, самопізнання, самовдосконалення [2].

Саме таку особистість на початковому рівні формують вихователі в дошкільних закладах та вчителі у школах, а потім науково-педагогічні працівники у вишах. Професійна підготовка вчителя та його післядипломна освіта має важливе значення. У педагогічних університетах формують особистість як майбутнього педагога, який за час навчання здобуває не тільки теоретичні знання та практичні вміння, але й вчиться поєднувати їх під час роботи в школі.

Актуальність статті полягає у висвітленні значення теоретичних знань випускниками вищих навчальних закладів освіти, як важливої складової у професійній діяльності вчителя оновленої школи України.

Метою статті є розкриття важливості теоретичних знань які здобувають студенти з обраного напрямку підготовки, як необхідні умови для успішної роботи учителя в школі.

Школа – це середовище, яке, перш за все, надає теоретичні знання школярам для орієнтації та співіснування з оточуючим світом. А завданням вчителя, як головного в цьому середовищі, є надати знання необхідні в подальшому для вибору майбутньої професії. Цікавість школярів, бажання вчити та дізнаватися щось нове залежить від самого педагога. Тому при підготовці майбутнього вчителя варто вказати та наголосити на якостях, критеріях і вимогах яким він повинен відповідати. Педагог має бути творчо розвиненим, ґрунтовно знати свій предмет викладання, повністю усвідомлювати важливість та значення своєї роботи, бути зацікавленим у підвищенні своєї професійної підготовки. Цьому можуть сприяти: запровадження нових навчальних програм, нетрадиційних та інноваційних

форм і методів навчання, пошуки оригінальних та спеціальних методик викладання, проведення дослідної роботи [4, с. 24].

При засвоєнні студентами теоретичного матеріалу, важливо його розуміти та вміти аналізувати, при цьому правильне застосування отриманих знань на практиці дає можливість збагнути необхідні основи майбутньої професії.

Крім теоретичних знань, які здобувають студенти у педагогічних закладах освіти, вони також мають засвоювати теорію обраного фаху самостійно. Тому, велика роль у процесі професійного зростання належить самоосвіті. К. Ушинський говорив, що вчитель перестає бути вчителем, коли він перестає вчитися [4, с. 32]. Студент педагогічного університету має усвідомлювати, що тільки через самостійне опрацювання джерел з обраного напрямку підготовки; аналізу та узагальнення власного досвіду; творчого застосування і вивчення передового педагогічного досвіду; удосконалення своєї практичної підготовки майбутнього педагога з питань різноманітних завдань навчального характеру, він може досягти бажаних висот. Самоосвіта дає студенту позитивні результати, якщо вона здійснюється систематично, цілеспрямовано й планомірно.

Вивчення теоретичного матеріалу полегшується та удосконалюється за допомогою використання інноваційних технологій та сучасного обладнання. Із здобутих знань студент має засвоїти базові навички, якими повинен володіти педагог. Майбутнього вчителя потрібно навчити взаємодіяти з учнями та будувати з ними суб'єкт-суб'єктні відносини. Тобто, щоб вчитель зумів залучити школярів до участі у своїх проєктах, конкурсах, олімпіадах та інших наукових заходах. Для цього педагог повинен не тільки володіти основними теоретичними знаннями і базовими навичками з педагогіки, але й вміти застосовувати їх на практиці. Саме це і є важливим у професійній підготовці вчителя, що дає змогу вибудувати більш високий рівень співпраці, за яких кожний учень відчуває свою інтелектуальну спроможність та успішність. Глибокі теоретичні знання педагога дозволяють, за таких умов, спланувати ефективне використання навчального часу, налаштувати учнів на сумлінну роботу протягом уроку, використовуючи загальновідомі методи співпраці учнів один з одним:

- роботу в парах;
- роботу в малих групах;
- «мозковий штурм» тощо.

Досвід такої роботи показує, що такі заняття проходять продуктивно, цікаво і знімають закомплексованість учнів [3, с. 6].

Отже, можна стверджувати, що робота вчителя одна з найвагоміших у суспільстві. Тому, професійна підготовка майбутніх вчителів з обов'язковим високим рівнем теоретичних знань є важливою складовою успішності роботи вчителя у школі. Адже, професійно-підготовлений, всебічно розвинений вчитель є взірцем знань, мудрості та авторитету молодих поколінь української держави.

Список використаної літератури

1. Єрмаков В. М. Професіоналізм і майстерність педагогічної діяльності [Текст] / В. М. Єрмаков // Методика викладання природничих дисциплін у вищій школі. XV Каришинські читання [Текст]: зб. наук. пр. міжнар. наук.-практ. конф. за участю науковців, шк. педагогів, аспірантів, магістрантів, студ. із залуч. студ. природоохорон. руху, (Полтава, 29-30 трав. 2008 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової; Ін-т інновац. технологій та змісту освіти, Ін-т педагогіки АПН України, полт. держ. пед. ун-т імені В. Г. Короленка – Полтава: Астроя, 2008. С. 411-413.
2. Калюжна Т. Г. Сучасні вимоги до професійної підготовки майбутнього вчителя [<http://lib.iitta.gov.ua/2555/1/Ніжин.pdf>].
3. Карнаух Т. Впровадження інтерактивних методів навчання на уроках читання [Текст] / Т. Карнаух // Початкова школа. – 2005. - №11. – С. 5-8.
4. Москалевський З. Розвиток творчого потенціалу вчителя і творчої особистості учня [Текст] / З. Москалевський, Н. Левицька // Директор школи. Шкільний світ. – 2012. - №12. – С. 24-39.

Дмитро Хмелевський

СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ФІЛІЙ НА БАЗІ ОПОРНИХ ШКІЛ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

В сучасних умовах децентралізації влади одним із пріоритетів реформування загальної середньої освіти й механізмом для подолання розриву між якістю освіти в містах і сільській